

Lorenz Baumgarten (i forgrunden) har rollen som det uægte barn i komedien »Bürger Schippel«. I baggrunden ses de småborgerlige medlemmer af mandskoret spillet af Andreas Torwesten, Reiner Schleberger og Klaus Gramüller. Foto: Henrik Matzen

Dem vi ikke vil lege med

Landestheater viser Carl Sternheims komedie »Bürger Schippel« om småborgerlighed og snerpethed i kejsertidens Tyskland. Er der så forfærdeligt meget, der har ændret sig siden?

ANMELDELSE
Hans Christian Davidsen
hcd@fla.de

Slesvig. Tiden under kejser Wilhelm var præget af pomp og pragt og forloren staffage. Mennesket var ikke frit, men underlagt småborgerlige normer i et stærkt hierarkisk samfund.

Dramatikeren Carl Sternheim (1878-1942) afskyede borgerskabets indsnævrede moralforestillinger og gjorde en dyd ud af at udstille falskheden på scenen. Det skabte ravage.

I 1911 blev hans lystspil »Der Hose« uropført i Berlin, men politiet nedlagde hurtigt forbud mod stykket. Det handlede om en borgerlig kvinde, der på åben gade tabte sine underbukser.

Et år senere var den gal i München. Stykket delte publikum i en sådan grad, at det kom til håndgemæng i teatersalen. Selv skuespillerne blev angrebet af den utilfredse del af publikum. Der blev kastet flasker og hårde stykker træ op på scenen, og til sidst måtte skuespillerne evakueres fra tumulterne.

I weekenden havde Landestheater i Slesvighus forårets sidste premiere, og det var med et af Carl Sternheims satiriske stykker: Historien

RESÜMEE

Die, mit denen wir nicht spielen wollen

Das Landestheater führt Carl Sternheims Komödie »Bürger Schippel« auf, die von Kleinbürgertum und Prüderie handelt. Die Geschichte handelt von Bürger Schippel, der traumhaft singen kann, in den Augen der Bürger aber nur ein Prolet ist, ein Bastard, der unehelich geboren wurde, und dem der Zugang zur besseren Gesellschaft verwehrt wird. Die Inszenierung des Landestheaters ist ein indirekter Kommentar zur modernen Oberflächlichkeit, zu Intoleranz und Hochmut.

om Bürger Schippel, der synger som en drøm, men som i borgerskabets øjne er en proletar, en bastard, der er født uden for ægteskab, og som formenesadgang til de fineres selskab. De fiseformemme har bare ét problem: Den årlige korkonkurrence står for døren, og mandskorets tenor er netop gået bort. Man vil jo så gerne vinde konkurrencen og beholde prestigen - men skal det være med denne Paul Schippel, der har en vidunderlig tenor, men som er født uden for ægteskab?

Lorenz Baumgarten spiller den uforfærdede Schippel iført mao-tøj, med bowlerhat, langt hår og fuldskæg. Han er ikke sådan at sætte i bås, og kostumeringen falder godt i tråd med Sternheims menneskesyn: Den enkelte er unik og kan og skal ikke uniformeres.

En lettere bizar uniform bærer til gengæld de tre småborgerlige

korsangere, guldsmeden Tilmann Hicketier, den fyrstelige embedsmand Krey og bogtrykkeren Andreas Wolke - spillet af henholdsvis Reiner Schleberger, Klaus Gramüller og Andreas Torwesten. Hvilken tid vi befinder os i er ikke helt klart efter scenografi og kostumering at bedømme.

Der er lidt 1950ere og 1960ere over røvballegardinerne, men der er også levn fra kejsertiden i den komiske fyrstes kejserlige paradehjem. Fyrsten, der spilles af Nenad Subat, kaster sit kærlige blik på guldsmed Hicketiers søster, der spilles af Manja Haueis - og hun smigres af at være eftertragtet af en mand af en sådan kaliber. Jo tak, vi kan grine af det, fordi det var en latterlige fyrste fra gamle dage, men hvor meget har i virkeligheden ændret sig? Se hvordan vi sværmer for kendte mennesker i dag. Selfie-fotos med professio-

nelle fodboldspillere, rocksangere og tv-værter, og jeg-skal-give-dig-skal-jeg. I det hele taget har Landestheaters opsætning indirekte kommentarer til den moderne tids overfladeræs, intolerance og hovmod. Lisa Karlström spiller guldsmed Hicketiers hustru, Jenny, der ikke vil tage Paul Schippers navn i sin mund og stammer, hver gang hun ikke kan undgå det.

Alligevel blev jeg ikke helt rørt af forestillingen. Noget mangler for, at den går ind. Måske er det iscenesættelsen, måske er stykket lidt for kunstlet og bedaget med det reducerede sprog, hvor artikler og adjektiver ofte er udeladt. Replikker afleveres i en telegramstil, og det gøres godt. Bevares, det er ikke skuespillet, der fejler noget.

Bürger Schippel spilles på Rendsborg Teater den 13. maj, i Husumhus den 16. maj og 5. juni, i Theater an der Stadthalle i Neumünster den 17. maj, i Flensburg Teater den 22. maj og 13. juni, i Stadttheater Heide den 24. maj, i Erheiterung i Meldorf den 29. maj og i Slesvighus den 3. og 9. juni.

Schleswig-Holsteinisches Landestheater: Bürger Schippel - komedie af Carl Sternheim. Premiere i Slesvighus den 6. maj. Iscenesættelse: Sascha Bunge. Scenografi og kostume: Angelika Wedde.